

نمايندگان تجاري به عنوان ذي نفع دعواي ابطال گواهی نامه علامت تجاري

امير ناظري*

چكیده

شناسايي ذي نفعان دعواي ابطال گواهی نامه مالكيت صنعتی از مسائل و موضوعات اساسی و چالش برانگيز حقوق مالکیت صنعتی به شمار می‌رود و در موقعی، ممکن است در تشخیص مصادیق اشخاص ذی نفع تردیدهایی به وجود آید. یکی از این مصادیق مورد تردید، نمايندگان تجاري شركت‌های خارجي هستند؛ يعني آن دسته از شركت‌هایی که به موجب یک قرارداد نمايندگی، متصدی واردات و عرضه محصولات خارجي تحت علامت تجاري متعلق به آن شركت خارجي به بازار ايران می‌شوند. مسئله اين است که اگر یک شركت ايراني نمايندده انحصاری یک شركت خارجي باشد و محصولات آن شركت خارجي را که تحت یک علامت مشهور عرضه می‌شود، وارد بازار ايران نماید و عملاً وارد کننده و فروشنده انحصاری آن محصولات در بازار باشد می‌تواند در صورتی که آن علامت مشهور در ايران توسط یک شخص ثالث به ثبت رسیده باشد ذي نفع دعواي ابطال علامت ثبت شده محسوب شود؟ در رأي مورد نقد اين مقاله، هر دو دادگاه بدوي و تجدیدنظر اين گونه ابراز عقиде نموده‌اند که اين دسته از اشخاص را نمی‌توان ذي نفع دعواي ابطال دانست. با اين حال، تأملی دقيق در موضوع نشان می‌دهد با عنایت به مفهوم و معيار نفع، در خصوص علامت‌های تجاري مشهور، نمايندگان تجاري را می‌توان ذي نفع دعواي ابطال دانست.

وازگان کلیدی: ذي نفع، علامت مشهور، ابطال گواهی نامه، نمايندگان تجاري

رأی بدوي

«در خصوص دعوی آقای ح.ه وکالت از آقایان پ. و پ.ن. و شرکت الف.ر. به طرفیت آقای ح ب با وکالت خانم ش.خ مبنی بر ابطال علامت ثبتی به شماره ۱۷۵۰۷۳ مورخ ۸۹/۱۰/۲۲ تحت عنوان CORSHAIR والزام خوانده به پرداخت هزینه دادرسی و حق الوکاله وکیل و دیگر خسارات واردہ از طرف خوانده در طی دادگاه از توجه به محتویات پرونده و مفاد دادخواست و مدافعت وکیل خوانده به شرح لایحه پیوست نظر به این که علامت تجاری مذکور متعلق به شرکت آمریکایی میباشد و خواهان حسب ادعا از سال ۱۳۸۶ اقدام به واردات قطعات رایانه با برنده مذکور نموده و به همین اعتبار درخواست ابطال علامت ثبت شده خوانده را نموده است اما دادگاه به لحاظ عدم مالکیت خواهان نسبت به علامت تجاری متنازع فيه و این که واردات کالا یا نمایندگی توزیع کالا به فرض صحت ایجاد حق طرح دعوی ابطال علامت به لحاظ تعلق آن به شرکت آمریکایی نمینماید و مفهوم بند ۵ ماده ۳۲ قانون ثبت اختراعات طرح‌های صنعتی و علایم تجاری هم دلالت بر حق طرح دعوی از ناحیه مالک علامت دارد، بنابراین دعوی متروقه به لحاظ ذی نفع نبودن خواهان و عدم احراز سمت وی در طرح دعوی غیر وارد تشخیص و مستنداً به بند ۱۰ ماده ۸۴ و ۸۹ از قانون آینین دادرسی مدنی قرار رد آن صادر و اعلام میگردد. قرار صادره ظرف مهلت ۲۰ روز پس از ابلاغ قابل تجدیدنظر در محاکم تجدیدنظر تهران میباشد.»

رأی دادگاه تجدیدنظر

«آقایان پ و پ نام خانوادگی هر دو ن. با وکالت آقای س.ه. به طرفیت آقای ح.ب. با وکالت خانم ش.خ. نسبت به دادنامه شماره ۹۱/۴/۲۵-۳۲۹ شعبه سوم دادگاه عمومی حقوقی تهران تجدیدنظرخواهی کرده‌اند. بر اساس دادنامه موصوف درباره دعوی تجدیدنظرخواهان‌ها به خواسته ابطال ثبت علامت ثبتی به شماره ۱۷۵۰۷۳ تحت عنوان CORSAIR والزام خوانده به پرداخت هزینه دادرسی و حق الوکاله و دیگر خسارات واردہ از طرف خوانده در طی دادرسی دادگاه از توجه به محتویات پرونده و مفاد دادخواست وکیل خوانده به شرح لایحه پیوست نظر به این که علامت تجاری مذکور متعلق به شرکت آمریکایی میباشد و خواهان حسب ادعا از سال ۱۳۸۶ اقدام به واردات قطعات رایانه با برنده مذکور نموده است اما دادگاه به لحاظ عدم مالکیت خواهان نسبت به علامت متنازع فيه و این که واردات کالا یا نمایندگی توزیع کالا به فرض صحت ایجاد حق طرح دعوی ابطال علامت به لحاظ تعلق آن به شرکت آمریکایی نمینماید و مفهوم بند ۵ ماده ۳۲ قانون ثبت اختراعات طرح‌های صنعتی و علایم تجاری هم دلالت بر حق طرح دعوی از ناحیه مالک علامت دارد، بنابراین دعوی متروقه به لحاظ ذی نفع نبودن خواهان و عدم احراز سمت وی در طرح دعوی غیر وارد تشخیص و مستنداً به بند ۱۰ ماده ۸۴ و ۸۹ از قانون آینین دادرسی مدنی قرار رد آن صادر و اعلام میگردد. قرار صادره ظرف مهلت ۲۰ روز پس از ابلاغ قابل تجدیدنظر در محاکم تجدیدنظر تهران میباشد.»

مدنی قرار رد آن صادر و اعلام می‌گردد. قرار صادره ظرف مهلت ۲۰ روز پس از ابلاغ قابل تجدیدنظر در محاکم تجدیدنظر تهران می‌باشد.»

مقدمه

به موجب ماده ۴۱ قانون ثبت اختراعات، طرح‌های صنعتی و علائم تجاری، هر شخص ذی نفع می‌تواند مبادرت به طرح دعوای ابطال گواهی‌نامه علامت تجاری نماید. در این خصوص، تعیین مصاديق اشخاص ذی نفع می‌تواند از موضوعات چالش برانگیز حقوق مالکیت صنعتی محسوب شود. در رأی حاضر، خواهان دعوی ادعا می‌کند نماینده انحصاری یک شرکت آمریکایی در ایران بوده و وارد کننده قطعات رایانه تحت علامت تجاری CORSHAIR می‌باشد؛ علامتی که پیش‌تر در ایران به ثبت نرسیده است. با این وجود، شخص ثالثی اقدام به ثبت آن علامت تجاری به نام خود نموده، به همین جهت شرکت وارد کننده مبادرت به طرح دعوای ابطال گواهی‌نامه علامت تجاری می‌نماید. در نهایت، دادگاه بدوى با استناد به بی‌نفعی خواهان قرار رد دعوی صادر می‌کند؛ قراری که در دادگاه تجدیدنظر تأیید شد. در این رأی بدون این که تفکیکی میان علامت‌های مشهور و غیر مشهور به عمل آید به طور مطلق، نماینده انحصاری بی‌نفع شناخته شده است. حال این سؤال مطرح می‌شود که آیا واقعاً با توجه به مفهوم و معیارهای نفع و ذی نفع، نماینده انحصاری یک شرکت خارجی نمی‌تواند ذی نفع طرح دعوای ابطال علامت تجاری تلقی شود؟ اسباب تردید از آن جا نشئت می‌گیرد که قاعده‌تاً در پرونده حاضر، به قرینه اشاره به بند ۵ ماده ۳۲، خواهان مدعی است علامت مورد بحث علامت مشهور بوده و به دلالت بند ۵ ماده ۳۲ شرکت آمریکایی دارنده حق انحصاری مربوط به آن علامت است و به همین دلیل خواهان ابطال آن گواهی‌نامه شده است. در این نوشتار سعی بر آن است که ضمن تأمل در مفهوم نفع در آیین دادرسی مدنی، امکان ذی نفعی نمایندگان تجاری در دعوای ابطال گواهی‌نامه علامت تجاری را به تحلیل نشینیم. در این راستا، ابتدا مفهوم نفع در آیین دادرسی مدنی را مورد بررسی قرار می‌دهیم و در ادامه با بهره جستن از تحلیل‌های قسمت اول به تطبیق وضعیت نمایندگان تجاری با مفهوم ذی نفع خواهیم پرداخت.

۱. مفهوم ذی نفع در آیین دادرسی مدنی

در ادبیات آیین دادرسی مدنی اصولاً چنین گفته می‌شود که ذی نفع آن شخصی است که در صورت صدور حکم علیه خوانده سودی به او برسد. این نفع باید شخصی و مستقیم، به وجود آمده و باقی، قانونی و مشروع باشد (شمس، ۱۳۹۸: ۲۸۵). ضرورت احراز ذی نفعی ریشه در یکی از اصول ناظر به آغاز و پایان دادرسی به نام اصل ابتکار عمل خصوصی دارد؛ بدین معنا که در دادرسی مدنی، با عنایت به اتهامی بودن آن، رسیدگی جز به درخواست ذی نفع آغاز نمی‌شود و هیچ درخواستی جز از سوی ذی نفع یا وکیل یا نمایندگانش پذیرفته نیست (محسنی، ۱۳۹۲: ۱۱۵). در آیین دادرسی مدنی اصولاً گفته می‌شود اگر نفع نباشد دعوا و دادخواهی هم نیست^۱ و به نوعی حق دادخواهی ریشه در وجود نفع دارد (متین دفتری، ۱۳۷۸: ۲۱۱). در واقع، شناسایی ذی نفع در آیین دادرسی مدنی بیشتر به منظور یافتن مالک دعوا و امکان استماع دعوا از ناحیه چنین شخصی است (نهرینی، ۱۳۹۸: ۳۲۴).

اساساً هیچ تعریف قانونی از ذی نفع وجود ندارد. به واقع، چنین به نظر می‌آید که قانون‌گذار نخواسته قلمرو ذی نفعان را محدود نماید؛ زیرا کثرت دعاوی و طبع امور حقوقی به گونه‌ای است که نمی‌توان و نباید حصاری به دور تعدادی ذی نفع کشید و با آوردن نام و عنوان آنان بقیه را از دایره بیرون راند. به همین علت است که در هر دعوا با توجه به ماهیت و عناصر آن و البته با توجه به ادله ابرازی، خواهان شناسایی می‌شود و تنها این شخص است که حق اقامه آن دعواهای خاص و در معرض قضاوت گذاشتن ادعای خود را دارد (نهرینی، ۱۳۹۸: ۳۳۹).

برای ارائه هرگونه تحلیل پیرامون گزاره‌ها و نهادهای حقوقی، در مرحله اول باید چرایی و مبنای آن گزاره و نهاد شناسایی شود. به واقع، برای بررسی حدود و میزان تطابق نفع در دعاوی ابطال گواهی‌نامه اختراع با نفع در آیین دادرسی مدنی، مقدمتاً باید به طور دقیق، مفهوم نفع در آیین دادرسی مدنی را در پرتو مبنای نفع در این حوزه شناسایی نماییم. در این راستا، جهت شناسایی دقیق مفهوم ذی نفع لازم است اوصاف ضروری نفع را شناسایی کنیم؛ زیرا برای این که بدانیم چرا احراز

1. Pas d' interest Pas d' action

ذی نفعی خواهان لازم است، ضرورت دارد در درجه اول، اوصاف و ویژگی های نفع که در حقیقت، نشان دهنده اساس مفهوم نفع هستند را شناسایی نماییم و پس از آن بررسی کنیم که دلیل ضرورت احراز هر کدام از این ویژگی ها چیست تا در نهایت بتوانیم به درکی عمیق و کامل از علت لزوم احراز ذی نفعی برسیم و به تبع، بهتر بتوانیم مسائل پیرامون آن را تحلیل نماییم.

همان گونه که پیشتر اشاره شد نفع باید شخصی و مستقیم باشد، به وجود آمده و باقی باشد و قانونی و مشروع باشد (شمس، ۱۳۹۸: ۲۸۵). در خصوص چرایی اوصاف مذکور چنین گفته شده است که نفع باید مشروع و قانونی باشد؛ چرا که اگر مشروع و قانونی نباشد اساساً حق مورد حمایتی وجود ندارد. همچنین، نفع باید به وجود آمده و باقی باشد؛ زیرا اساساً از حقی که هنوز به وجود نیامده حمایتی به عمل نمی آید. به علاوه، نفع باید شخصی و مستقیم باشد؛ چرا که نظام دادرسی تضمین کننده حقوق خود آن شخص است و هر شخص خودش باید برای تضمین حقوق خویش اقدام کند (شمس، ۱۳۹۸: ۲۸۵).

به واقع، اگر معیارهای فوق و توجیهی که برای آن معیارها بیان شده را پیذیریم می توان گفت این معیارها، به نوعی، بیانگر ویژگی های یک حق ادعا شده هستند و آن حق، همان حق موضوع دعوای است و با توجه به این که آیین دادرسی مدنی، اصولاً پاسدار منافع و حقوق خصوصی و شخصی اشخاص است، اصولاً حق ادعا ای باید یک حق شخصی و خصوصی باشد. توضیح آن که دعوای یعنی توانایی قانونی مدعی حق تضییع یا انکار شده در مراجعته به مراجع قضاوی جهت به قضاؤت گذاشتند ادعایش (شمس، ۱۳۹۸: ۲۸۲)؛ در عین حال، اقامه دعوای یعنی اعمال حق دعوای ادعا می کند که یک حق (که حق موضوع دعوای است) تضییع شده اقامه دعوای ادعا می کند که ادعا می کند آن حق متعلق به اوست؛ است. حال، آن شخصی ذی نفع است که ادعا می کند آن حق متعلق به باشد؛ مضاف بر این که این حق ادعایی باید قانونی و مشروع بوده و همچنین به وجود آمده و باقی باشد. بنابراین، در قلمرو آیین دادرسی مدنی، ذی نفع آن شخصی است که ادعا می کند یکی از حقوق خصوصی مشروع و قانونی وی که به وجود آمده و باقی است مورد تضییع قرار گرفته است.

البته قطعاً باید میان مفهوم ذی نفعی و مفهوم ذی حقی تفاوت قائل شد؛ بدین توضیح که در بدو امر، شخص صرفاً ادعا می کند حقی از او تضییع شده؛ حال اگر این گونه ادعا شده که این حق بر فرض وجود، متعلق به او بوده و گذشته از آن، موجود و مشروع است، صرفنظر از ذی حق بودن یا نبودن شخص، برای احراز ذی نفعی او کفايت می کند. حال، نکته مهم این است که آیین دادرسی مدنی پاسدار حقوق خصوصی اشخاص است و از آن جا که پای حقوق خصوصی اشخاص در میان است نفع باید شخصی و مستقیم باشد. بنابراین، به هیچ عنوان، هیچ شخصی نمی تواند به پاسداری از حقوق شخص دیگر مبادرت به اقامه دعوی نماید؛ چرا که آیین دادرسی مدنی، مجموعه قواعد تضمین کننده حقوق خصوصی اشخاص است و اصولاً حاوی ضمانت اجراءات حقوق شخصی و خصوصی اشخاص به حساب می آید.

با این اوصاف می توان گفت، در قلمرو آیین دادرسی مدنی، خواهان یک دعوی در صورتی ذی نفع است که ادعای تضییع حق قانونی و مشروع، موجود و باقی و شخصی و مستقیم را دارد. این حق ادعایی باید حق شخصی و مستقیم خواهان باشد؛ چرا که آیین دادرسی مدنی اصولاً تضمین کننده حقوق خصوصی و مستقیم اشخاص است. در نتیجه، این سخن که اگر نفع شخصی و مستقیم نباشد دعوی هم نیست در قلمرو آیین دادرسی مدنی، کلامی صحیح و بی عیب است؛ چرا که تا زمانی که شخصی ادعای دارندگی یک حق قانونی، مشروع، موجود و شخصی را نداشته باشد اساساً حق دعوی و دادخواهی نسبت به آن موضوع در قلمرو آیین دادرسی مدنی محقق نشده است که بخواهد با اعمال آن حق، اقامه دعوی نماید. به طور مثال، اگر شخص الف به شخص ب ۲۰۰ میلیون تومان بدهکار باشد و از ادای دین خود امتناع کند، شخص الف حق شخصی و مستقیم شخص ب را نقض کرده است و شخص ب می تواند به عنوان ذی نفع، اقامه دعوی کند؛ زیرا حق ادعایی موضوع دعوی متعلق به او بوده است. اما بر اساس این رابطه دینی، حقی از فرزندان شخص ب تضییع نشده که به ادعای تضییع آن حق به عنوان ذی نفع به دادخواهی قیام کند و بنابراین نفعی نداشته و اگر ادعای تضییع حقی را نمایند گویی ادعای تضییع حق پدرشان را کرده‌اند. در این خصوص، برخی نویسنده‌گان

این تعبیر را انجام داده‌اند که وراث شخص، منتفع هستند نه ذی نفع؛ بدین توضیح که ذی نفع به طور مستقیم و شخصی از دعوی بهره‌مند می‌شود، لیکن بهره‌مندی منتفع غیرمستقیم است (صادقی و جوهري، ۱۳۹۱: ۱۲۰).

۲. تطبیق وضعیت نمایندگان تجاری با مفهوم ذی نفع

کاملاً روشن است که شرکت‌های خارجی برای توسعه بازار خود نیاز به سرمایه‌گذاری یا راه‌اندازی شبکه فروش در کشورهای دیگر هستند. در این راستا انعقاد قرارداد نمایندگی با شرکت‌های بومی یک از رایج‌ترین طرق ورود به بازارهای دیگر است. در این قراردادها که ممکن است به شکل انحصاری یا غیرانحصاری منعقد شوند به یک شخص بومی مجوز داده می‌شود که کالاهای شرکت خارجی را در کشور هدف به فروش رساند. قاعده‌تاً بر اساس این قرارداد، شرکت بومی تحت نظارت شرکت خارجی و با رعایت پروتکل‌ها و دستورالعمل‌های تبیین شده در قرارداد نمایندگی اقدام به فروش محصولات می‌نماید. لازم به ذکر است که یکی از مهم‌ترین جذابیت‌های این قبیل قراردادها برای شرکت‌های بومی امکان استفاده از یک علامت معتر بوده و در راستای قرار گرفتن در قلمرو و چهارچوب فعالیت‌های تجاری آن شرکت خارجی حاضر به انعقاد قرارداد و پذیرش تعهد به پرداخت عوض قراردادی به طرف خارجی می‌شوند. در واقع این شرکت‌ها ترجیح می‌دهند به جای این که خودشان رأساً پس از سپری کردن مراحل توسعه یک ایده اقدام به تولید و فروش محصولات تحت علامتی نمایند، کالاهای را از یک تولید کننده معتر خارجی دریافت نموده و تحت علامت معتر آن شخص خارجی در کشور خود به فروش رسانند و به نوعی بر اساس مدل تجاری آن شرکت خارجی اقدام به انجام فعالیت تجاری نمایند.

قاعده‌تاً برای علامت شرکت خارجی چند حالت قابل تصور است. ممکن است این علامت در کشور هدف ثبت شده یا نشده باشد و در هر دو حالت ممکن است این علامت مشهور باشد یا نباشد. وضعیت حقوقی علامت در هر یک از فروض مذکور در کشور هدف می‌تواند متفاوت باشد. بدین توضیح که اگر علامت در کشور مورد نظر به ثبت رسیده باشد قطعاً مشمول حمایت‌های حقوق مالکیت

صنعتی است و قاعده‌تاً شخص دیگری نمی‌تواند آن را به ثبت رساند. اما اگر علامت مورد نظر در این کشور به ثبت نرسیده باشد هیچ حقی نمی‌توان نسبت به آن علامت در نظر گرفت. با این حال اگر علامت مورد نظر، از نوع علامت مشهور باشد حتی اگر در ایران به ثبت نرسیده باشد هم با عنایت به بند ۵ ماده ۳۲ و همچنین ماده ۶ مکرر کنوانسیون پاریس می‌توان حمایت‌هایی برای آن در نظر گرفت.

به موجب بند ۵ ماده ۳۲ قانون ثبت اختراعات یکی از مواردی که علامت تجاری قابلیت ثبت ندارد این است که عین یا به طرز گمراه‌کننده‌ای شبیه یا ترجمه علامت یا نام تجاری باشد که برای همان کالاهای خدمات مشابه متعلق به موسسه دیگر در ایران معروف است. به دلالت التزامی از این ماده می‌تواند دریافت که مالک علامت مشهور حق استفاده و بهره‌برداری انحصاری از آن علامت را در ایران خواهد داشت. قاعده‌تاً شخص خارجی می‌تواند به دیگران مجوز بهره‌برداری از این علامت مشهور را در کشور ایران به هر شخصی اعطای نماید و یکی از طرق و مجاری اعطای این مجوز انعقاد قرارداد نمایندگی است.

در پروندهای که رأی صادر شده در آن مورد نقد این نوشتار قرار گرفته است خواهان دعوی این ادعا را دارد که نماینده انحصاری شرکت صاحب علامت است. به این علامت از نوع علامت مشهور باشد همان‌گونه که اشاره شد حتی بدون ثبت نیز در ایران مورد حمایت است و مالک علامت مشهور یعنی شرکت خارجی حق بهره‌برداری انحصاری از آن علامت را دارد. مستقله اساسی و قابل توجه این است که بنا بر قرارداد بین مالک علامت و شرکت ایرانی، شرکت ایرانی این حق را به دست آورده که در ایران بر اساس قالب مورد توافق طرفین قرارداد به طور انحصاری به استفاده از علامت تجاری مورد نظر بپردازد و اساساً اشخاص دیگر منوع از این بهره‌برداری هستند. به تعبیر دیگر، مالک علامت اجازه بهره‌برداری انحصاری از علامت تجاری خود که علی‌رغم عدم ثبت در ایران به دلیل مشهور بودن موضوع حقوق انحصاری قرار گرفته را در قالب قرارداد نمایندگی تجاری به طور موقت به شرکت ایرانی اعطای نموده است.

با لحاظ مراتب فوق باید پذیرفت اساساً زمانی که یک شخص ثالث اقدام به ثبت علامت تجاری مشهور یک شرکت خارجی می‌کند این اقدام نقض حق

بهره‌برداری انحصاری نماینده تجاری آن شرکت در ایران بوده؛ یکی از حقوق شخصی و مستقیم و مشروع موجود ایشان که همان بهره‌برداری انحصاری از علامت تجاری مشهور است نقض شده و به حق، زمانی که ایشان مبادرت به طرح دعواهای ابطال گواهی‌نامه علامت تجاری می‌کند به دادخواهی از حقوق شخصی خود قیام نموده است تا در نهایت با رفع انحصاری که به ناحق برای ثبت کننده علامت ایجاد شده، حق شخصی ایشان اعاده شود. به تبییر دیگر، با این تحلیل به این نتیجه می‌رسیم که خواهان دعوی ادعایی تضییع یکی از حقوق ماهوی خود را داشته و برای اعاده آن اقامه دعواه نموده است و قطعاً تردیدی در ذی نفعی ایشان وجود نداشته است.

نتیجه

یکی از مسائل چالش‌برانگیز در شناسایی اشخاص ذی نفع در دعواهای ابطال گواهی‌نامه علامت تجاری مسئله ذی نفعی نمایندگان تجاری شرکت‌های خارجی است. مسئله این است که اگر شخصی نماینده انحصاری توزیع کالاهای یک تولید کننده خارجی باشد و متوجه شود که شخص ثالثی آن علامت را به نام خود به ثبت رسانده آیا می‌توان نماینده انحصاری را ذی نفع دعواه ابطال آن علامت به طرفیت شخص ثبت کننده دانست یا فقط مالک آن علامت مشهور می‌تواند دعواه ابطال را طرح نماید؟ در راستای پاسخ به این پرسش تلاش کردیم ابتدا تحلیلی پیرامون مفهوم ذی نفع ارائه دهیم و پس از آن وضعیت نمایندگان تجاری را با مفهوم ذی نفع تطبیق دادیم.

ذی نفع آن شخصی است که ادعای تضییع یکی از حقوق شخصی، مستقیم، قانونی، مشروع و موجود خود را نموده و در جهت احقيق آن حق ادعایی اقامه دعوی کرده است و در نهایت ممکن است ذی حق شناخته شود یا نشود. حتی اگر بر این عقیده باشیم که مفهوم نفع در دعواه ابطال گواهی‌نامه منطبق با مفهوم نفع در آیین دادرسی مدنی است و اساساً نیازی به توسعه این مفهوم احساس نکنیم، نمایندگان تجاری شرکت‌های خارجی را باید ذی نفع در دعواه ابطال گواهی‌نامه علامت آن شرکتی دانست که آن‌ها نمایندگی آن را در ایران بر عهده دارند. در

حقیقت این اشخاص بر اساس یک قرارداد با دارنده و مالک آن علامت مشهور حق انحصاری توزیع کالاهای تحت آن علامت را به دست آورده‌اند و حال که شخص ثالث اقدام به ثبت علامت مورد نظر نموده، در واقع حق نماینده تجاری تضییع شده است. در نتیجه باید گفت این اشخاص به ادعای تضییع یکی از حقوق شخصی، مستقیم، قانونی، مشروع و موجود خود اقدام به طرح دعوی نموده‌اند و طبیعتاً باید ذی نفع تلقی شوند.

منابع

- شمس، عبدالله (۱۳۹۸)، آیین دادرسی مدنی، دوره پیشرفته، جلد ۱، تهران: دراک.
- صادقی، محمود، جوهری، مهدی (۱۳۹۱)، ذی نفع در دعاوی ناشی از اختراع از نگاه قانون و رویه قضایی، *فصلنامه دیدگاه‌های حقوق قضایی*، شماره ۵۹.
- محسنی، حسن (۱۳۹۲)، اداره جریان دادرسی مدنی، بر پایه همکاری و در چارچوب اصول دادرسی، تهران: شرکت سهامی انتشار.
- متین دفتری، احمد (۱۳۷۸)، آیین دادرسی مدنی و بازرگانی، جلد ۱، تهران: مجد.
- نهرینی، فریدون (۱۳۹۸)، آیین دادرسی مدنی، جلد ۲، گنج دانش.